

Univerza za tretje življenjsko obdobje **39** let

Biti pomeni narediti.
Immanuel Kant

Izobraževanje je povežalo članice Mreže SUTŽO iz vse Slovenije
Foto: Janez Platiše

Kako postati dober mentor starejšim odraslim? Po poteh profesionalizacije izobraževanja starejših

Ljubljana, 20. 4. 2023

Na SUTŽO se je ob finančni podpori *Ministrstva za izobraževanje RS* odvilo izobraževanje za mentorje, izvedence, vodje univerz za tretje življenjsko obdobje. Profesionalizacija izobraževanja starejših pomeni, da raziskujemo in spremljamo razvoj tega izobraževanja v Sloveniji. Izkazalo se je, da je v tem posebnost in hkrati prednost Slovenske UTŽO v primerjavi z drugimi po Evropi, od samega začetka, že 40 let! Na zadnjem usposabljanju se je zbralo kot 70 udeležencev. Teme? Oglejte si [program](#) *Kako postati dober mentor starejšim odraslim?* Do takrat pa jih zgolj naštejemo: kako razumeti mentorska razmerja (prof. dr. Nives Ličen), kako poglobljati čustvene odnose v študijski skupini (prof. dr. Ana Krajnc), kako narediti svoj nastop zanimiv (dr. Zdravko Zupančič), katere prednosti prinaša vključenost v Mrežo občanske znanosti Slovenije (mag. Miro Pušnik), kako snovati skupno spletno stran mreže SUTŽO (mag. Petra Bališ) itd. Koncept, zasnova in koordinacija posveta Alijana Šantej. Več: <https://www.utzo.si/usposabljanje>

V Društvu Pristan – UTŽO Koper so se odvale delavnice za digitalno usposabljanje Februar, 2023

Ker so imeli lansko leto v programu »E-svet je zame« starejši študenti največ težav z namestitvijo aplikacij, so organizatorji letos to védenje upoštevali. Znano je, da je velika večina starejših že usvojila osnovno rabo pametnih telefonov, toda, kako dalje? Na UTŽO

Koper so pripravili posnetke svojih delavnic, ki so dosegljivi v zavihku [E-DELAVNICE](#) na spletni strani Društva Pristan – UTŽO Koper. Poleg tega se je izkazalo, da sta individualna podpora in svetovanje udeležencem usposabljanja nadvse dragocena. »Mentor mi je dal kup uporabnih nasvetov in pomagal mi je naložiti program IRIS, ki ga potrebujem iz zdravstvenih razlogov«, je zapisala ena od udeleženk usposabljanja. (Vir: UTŽO Koper)

Teden vseživljenjskega učenja je osrednja prireditev, ki slavi izobraževanje vseh odraslih 15. maj-18. junij 2023

TVU je tudi letos z nami, že 28-ič, tudi v manjših krajih, v organizaciji Andragoškega centra Slovenije in lokalnih organizatorjev. Daje pregled stvaritev in je mednarodno zrcalo zanosa na področju izobraževanja odraslih. Več: <https://tvu.acs.si/sl/domov/>

Srečanje prihodnjih prostovoljcev

Kaj pa hoče ta stara gospa? Organizirano prostovoljstvo starejših ima danes veliko podob Ljubljana, 27. marec 2023

Anica Mikuš Kos je nekoč dejala: »Če bi se pojavila na vratih neke ustanove, v želji, da postanem njihova prostovoljka, bi me začudeno pogledali, češ, kaj pa hoče ta stara gospa? Če na vrata ustanove starejši pridejo organizirano iz neke druge ustanove, pa so sprejeti povsem drugače.« Prostovoljstvo na SUTŽO ima danes veliko oblik, od kulturnega mediatorstva v muzejih in galerijah, vrtnih prostovoljcev v Botaničnem vrtu Ljubljana, izdelovanja punčk iz cunj v sodelovanju z UNICEF, animatorstva v študijskih skupinah, obsežnega dela študentov in študentk v podporo lokalnemu razvoju. Gre za darovanje: znanja, časa, kulture, zamisli. Izobraževanje starejših je na UTŽO profesionalizirano; ob izobraževanju teče usposabljanje mentorjev in osebja, pa raziskave, projekti, nastajajo članki, knjige, teče kampanja za prepričevanje javnosti. Podobno profesionalizirano je tudi prostovoljstvo starejših. Usposabljanje v mesecu marcu z več kot trideset udeleženci je bilo del tega procesa.

Stekli so prvi dogovori z univerzami za tretje življenjsko obdobje, s Slovansko knjižnico in Kamro, vse v okviru projekta SEE U, Starejši digitalno odkrivajo svoje urbano okolje

Sodelovanje je namenjeno stvaritvi skupnega portala s skupnim naslovom »Z menoj po mojem kraju«, po krajih, kjer delujejo univerze za tretje življenjsko obdobje. Portal bo zajemal tematske poti, ki jih bodo izbrali, popisali in slikovno opremili starejši študenti in študentke. Ustvarjalci se bodo naslonili na raziskovalno metodologijo, ki jo je skozi deset let razvijal študijski krožek *Trgi, ulice in stavbe okoli nas* (UTŽO Ljubljana). Portal se bo priključil

portalu [KAMRA](#) in bo priložnost za poglobljanje digitalizacije tretjega življenjskega obdobja in odkrivanje lokalne nesnovne kulturne dediščine. Služil bo krajanom, občinam in obiskovalcem, pa tudi učiteljem v šolah. Viri navdiha prihajajo z več strani, tudi od portala [Europeana](#), ki podpira digitalno preobrazbo kulturne dediščine.

Intervju SEE U z mentorico Meto Kutin in njeno študentko Vido Vilhar Pobegajlo Ljubljana, 4. april 2023

Za prvo publikacijo tega projekta *Seznam dejstev* ali *Fact Sheet* je nastal ta intervju. Popisuje predhodne izkušnje študijske skupine *Trgi, ulice in stavbe okoli nas* v vrsti njenih projektov. V desetih letih se je ta študijska skupina posvetila predvsem raziskovanju in delovanju. »Lahko rečem, da nisem le študentka. Zdaj raziskujem«, je dejala Mira Rajh. Da je raziskovanje, povezano z delovanjem, močan vir učenja, je razumljivo. O tem, kako se tega lotiti, pripoveduje ta članek, ki bo kmalu objavljen na spletni strani projekta [SEE U. Starejši digitalno odkrivajo svoje urbano okolje](#).

Študijska skupina Novinarstvo na obisku STA
Foto: Tatjana Rodošek

Novinarji k novinarjem. Študijska skupina Novinarstvo je bila na obisku v STA Ljubljana, januar 2023

Sprejel jo je *Igor Kadunc*, direktor te hiše, ki ima več kot sto zaposlenih, za seboj pa že dolgo, tridesetletno zgodovino. Agencija je steber profesionalnega in nestrankarskega novinarstva. Delo STA je predstavila *Barbara Štrukelj*, namestnica odgovornega urednika. Naročniki STA so mediji na ozemlju Slovenije, pa tudi državni organi, tuje novinarske agencije, slovenska diplomatsko-konzularna mreža v tujini in tuja predstavništva v Sloveniji, gospodarske družbe in akademska sfera. Glavni viri za pridobivanje informacij so novinarske konference, izjave za javnost, sporočila, dogodki, informacije, prejete od drugih tiskovnih agencij, poročanje medijev, lastno raziskovanje in družbena omrežja. Poleg osnovnih in zahtevnejših vesti, ki jih agencija pošilja svojim naročnikom, skrbi tudi za radijske novice, fotografije, video vsebine, organiziranje novinarskih dogodkov, vodi razvojno-raziskovalne projekte. Obsežno in nepogrešljivo delo! Objavljajo tudi vesti v angleškem jeziku za tuje državljane pri nas in za tujino. (Vir: Bojana Glavina)

V Banki Slovenije širijo védenje o svojem poslanstvu in delovanju

Ljubljana, 22. 11. 2022-17. 1. 2023

Študenti in študentke SUTŽO so v več skupinah obiskali Banko Slovenije in se seznanili z dejavnostmi in izobraževalnimi temami te osrednje finančne ustanove. Njena vlaganja upoštevajo tudi družbeno odgovorne in trajnostne dejavnike. Banka Slovenije si tako s svojimi naložbami prizadeva za zmanjšanje ogljičnega odtisa, ima močno nadzorno vlogo, saj nadzoruje bančni sistem, vodi centralni kreditni register, spremlja finančna gibanja, svetuje prebivalcem glede njihovih pravic na področju finančnih storitev, zamenjuje poškodovane bankovce in še marsikaj. Svoje izobraževanje vodi Banka Slovenije za vse generacije, vključujoč starejše.

Ni pomembno zmagati, a pomembno je sodelovati. Bili so na Ex-tempore na Ptuju.

Ptuj, februar 2023

Študijske skupine slikarstva (mentorica Duša Jesih) razpirajo stene predavalnic in stopajo v javnost. Pri njihovem delu jih čaka »lučka na koncu tunela«, so povedali 30. marca v radijski oddaji [STORŽ](#). Za 15. mednarodno likovno nagrado Ex-tempore karneval Ptuj je bilo moč prijaviti dela s področja slikarstva in kiparstva, predvsem na temo karnevala, kurenta, pustnih mask, pomladi. Skupina ima zdaj že nove načrte, konec meseca avgusta se podaja na Ex-tempore v Piran, v nadaljevanju še na nove likovne natečaje.

Na platformi EPAL se je skozi pet let nabralo domala sto strokovnih člankov SUTŽO
Ljubljana, april 2023

Na Evropski platformi [EPALE](#) je v petih letih izšlo skoraj sto strokovnih člankov SUTŽO v angleškem in slovenskem jeziku izpod peresa Dušane Findeisen in drugih avtorjev. Članki so razprava o temah, ki se odpirajo pri izobraževalnem delu s starejšimi v evropskih projektih SUTŽO in v družbi in se zanje zdi, da narekujejo globlji vpogled v tematiko, še posebej, če je vpogled inovativen in sproti gradi koncepte, kot so, denimo, *vrstniško prostovoljstvo*, razmejitve med individualnim in organiziranim prostovoljstvom ter družbenim aktivizmom, razmerje med starimi/starejšimi in grajenim prostorom, ospoljeno izobraževanje starejših žensk itd.

Prof. dr. Ana Krajnc - prispevek v delu Izzivi občanskega raziskovanja (ur. Zdravko Mlinar), ki je izšlo nedavno

Znanost danes ni le v rokah profesionalnih znanstvenikov. Vprašanj je veliko, raziskovanje vseh nas je potrebno. Poglejte na spletno stran SUTŽO pod [Dosežki študijskih skupin](#) in odkrili boste vrsto raziskav, ki so jih izvedli starejši študenti. Tudi spletne strani drugih UTŽO po Sloveniji izkazujejo to dejstvo. Eno od področij vlaganja denarja in spodbujanja javnih razprav v okviru javnih politik Komisije EU je tudi področje "citizen science", kot navajajo v angleškem izvirniku. Pri nas se izraz prevaja dokaj različno, od pridevnika državljanska, skupnostna, nazadnje tudi občanska znanost. V temelju pa ne gre toliko za terminološki kot za vsebinski izziv. Kako znanost približati ljudem, ali bolje, kako tiste, ki jih to zanima, vključiti v raziskovalne kroge, četudi le kot zunanje sodelavce? Predvsem pa, kako lahko pri tem sodelujejo knjižnice, univerze za tretje življenjsko obdobje, lokalna društva itd.

Dr. Damir Josipovič: Ljubljana, moje mesto
Enajsta šola v knjigarni, 9. maj 2023

Enajsta šola v knjigarni v sodelovanju s knjigarno Konzorcij Mladinske knjige je po koronskih časih znova v vzponu

Šolo smo zasnovali kot enkratna mesečna srečanja, namenjena študentom SUTŽO in javnosti. Razkriva vsebine izobraževalnih programov, ki tečejo na SUTŽO in omogoča izstop starejših v javnost.

Od januarja do maja so se v Enajsti šoli v knjigarni zvrstile naslednje teme:

[mag. Olga Paulič in študijska skupina Spoznajmo svoje mesto in domovino: Še ne videna Ljubljana,](#)

[Veronika Brvar: »Rasti, rasti, roža mala«. Razvoj slovenske pesmi od čitalnice do koncertnega odra,](#)

[Barbara Podlogar: Mikro zelenjava – za naše zdravje in dobro počutje,](#)

[Judita Krivec Dragan: Praznovanje pomladi. Pomlad v slikarstvu kot motiv in alegorija,](#)

[dr. Damir Josipovič: Ljubljana, moje mesto.](#)

V Enajsto šolo v knjigarni vas znova vabimo v oktobru.

JASNE MISLI SUTŽO

Horuk v digitalne čas, kdor zaupa vase

Pod vplivom dela Homo numericus, ki ga je decembra lani izdal ekonomist *Daniel Cohen*, smo si postavili vprašanje o izrazih, ki označujejo zdaj razširjene koncepte. Kakšna je torej razlika med *digitizacijo*, *digitalizacijo* in *digitalno preobrazbo*? Za digitizacijo vemo, da gre za ustvarjanje digitalnih zapisov tega, kar že obstaja, denimo izobraževalnih metod in vsebin, starih dokumentov. Digitalizacija uvaja predelavo podatkov, ki prihajajo od vsepovsod in je sosledna vzponu umetne inteligence, delovanja v oblaku, strojnemu učenju in internetu stvari. Digitalna preobrazba se v tem času nanaša predvsem na preobrazbo poslovanja, nas pa zanima predvsem digitalna preobrazba družbe, ki vodi v novo civilizacijo, odnose in razmerja moči.

Napovedujemo, vabimo

Učenje, povezovanje, delovanje

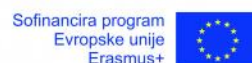
24. maj 2023 ob 18. uri, Mestna knjižnica Ljubljana, Kersnikova ulica 2, 3. nad.

Ob zaključku 39. študijskega leta Univerze za tretje življenjsko obdobje vas vabimo na kulturno in izobraževalno srečanje študentov, mentorjev in animatorjev: [Program](#)

Prireditve bo povezana z odprtjem razstave keramičnih krožkov »Secesijska Ljubljana«.

Secesijska Ljubljana: razstava študijskih krožkov za keramiko UTŽO Ljubljana Mestna knjižnica Ljubljana, 24. maj-30. junij 2023

23.-24. maj 2023: **Srečanje partnerjev v projektu »SEE U« v Ljubljani**
Projekt sofinancira Program Erasmus+ Evropske unije.

8.- 9. junij 2023: **Srečanje partnerjev v projektu »4 Elements in Arts« v Ljubljani**
Projekt sofinancira Program Erasmus+ Evropske unije.

Usposabljanje za večjo varnost v prometu

Izvajal: Agencija za varnost prometa RS

30. maj 2023 ob 9.30 uri, UTŽO Ljubljana

Več: <https://www.utzo.si/usposabljanje-za-vecjo-varnost-v-prometu>

Prijave: univerza3@siol.net

POLETNA UNIVERZA 2023

Sprehod po svetu brezčasnih umetnin

Program bo potekal v predavalnici in na terenu.

Mentorica: Kaja Rožman, univ. dipl. umet. zgodovinarica; so-mentor: dr. Boštjan Plut

Urnik: sreda, 9.00 do 10.30, dvorana UTŽO na Poljanski 6, Ljubljana

Program bo obsegal 16 izobraževalnih srečanj in bo potekal v vseh štirih poletnih mesecih: juniju, juliju, avgustu in septembru.

Od Kolumbije do Ognjene zemlje: geografija Južne Amerike

Program bo potekal na daljavo.

Mentor: dr. Erik Logar, prof. geografije in zgodovine

Urnik: ponedeljek, 16.00 do 17.30, prek Zoom aplikacije

Program bo obsegal 8 izobraževalnih srečanj in bo potekal v juniju in septembru.

Več: [Poletna univerza 2023](#)

PRIJAVE do 31. 5. 2023: Alenka G. Ščuka, e-pošta: univerza3@siol.net

Širimo obzorja, združujemo ljudi
Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Pogled ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net